

Kijk wijzer

*Alternatieve standaards geformuleerd door onderwijsvernieuwers:
Marco Gerritsen, Freek Velthausz, Albert Wilkens, Sini Dekker, Ruby
Trebels, Jeroen Tans, Ria van der Velde, Martin op de Weegh, Marion van
der Kemp, Chris Mailly, Rouke Broersma, Jimke Nicolai*

Leraren die werken in vernieuwend onderwijs hebben zo hun eigen kijk op onderwijskwaliteit. Tijdens de voorbereidingsfase van het symposium Leren Kwalificeren formuleerden ze deze voorlopige standaards...

nr	Naam	Omschrijving en hoe je dat zichtbaar maakt
1	Coöperatief leren	Goed onderwijs heeft veel aandacht voor groepsprocessen en gezamenlijke verantwoordelijkheid en samenwerking. Dat zie je aan samen werken vanuit een gezamenlijk initiatief. Je merkt het aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid en aandacht voor reflectie en ontwikkeling. In deze klassen is veel interactie tussen de leerlingen.
2	Werken in de zone van de naaste ontwikkeling	Goed onderwijs heeft veel aandacht voor het aanboren van het potentieel van elk kind. Dat zie je aan de gesprekken die met kinderen worden gevoerd naar aanleiding van hun dagelijkse werkzaamheden en prestaties. Dat zie je ook aan interventies die de leraar pleegt op basis van zorgvuldige observaties.
3	zelfvertrouwen	Goed onderwijs geeft kinderen opdrachten die uitvoerbaar zijn voor het betreffende kind en een uitdaging vormen om verder te komen, opdat zelfvertrouwen groeit. Dat zie je aan het enthousiasme waarmee kinderen aan hun opdrachten werken. Je ziet het aan het gemak waarmee kinderen elkaar helpen.
4	Acceptatie van de mogelijkheden van het kind.	Goed onderwijs kenmerkt zich doordat de betrokken volwassenen rekening houden met het niveau van het kind. Dat zie je aan de aandacht die er is voor de resultaten die kinderen boeken en aan het besef bij ouders en leraren waar cognitieve grenzen van hun kinderen liggen. E.e.a. mag overigens niet leiden tot het uit de weg gaan van de prikkeling om verder te komen. Je ziet het in een klas ook doordat de kinderen niet allemaal tegelijkertijd aan hetzelfde werken en op hetzelfde niveau werken.

5	Resultaten in het voortgezet onderwijs	Goed basisonderwijs kenmerkt zich door een goede toeleiding naar het VO. Dat gaat dan om meer en andere kwaliteiten dan die in cito-scores staan vermeld: studiezijn, leergierigheid, interesse, studievaardigheid, competentie, gevoeligheid voor groepsprocessen. Dat zie je aan de 'rake' verwijzingen gelegd naast de resultaten die kinderen na twee jaar VO respectievelijk aan het eind van hun VO-loopbaan bereiken.
6	Betrokkenheid	Goed onderwijs kenmerkt zich door betrokkenheid van kinderen bij hun werk. Dat zie je aan de motivatie waarmee ze bepaalde werkzaamheden uitvoeren en de verantwoordelijkheid die zij voor die uitvoering kunnen dragen door in vrijheid zelf mee te kunnen denken bij de opzet en afwikkeling van het hun opgedragen werk. Dat zie je ook aan de doel- en taakgerichte manier waarop kinderen zelfstandig aan het werk gaan en blijven.
7	Veilig voelen en welzijn	Goed onderwijs richt zich op het veilig voelen van het kind. Dat zie je aan de manier van omgaan van de leraar met de kinderen en de kinderen onderling. Dat zie je verder aan de sfeervolle inrichting en de manier waarop 'problemen' met elkaar besproken worden. Er is een goed geoutilleerde leer- en ontwikkelomgeving waarin kinderen zelf keuzen kunnen maken.
8	Alles in balans; harmonieuze ontwikkeling	Goed onderwijs richt zich op de harmonieuze ontwikkeling. Het gaat om lichamelijke, emotionele, sociale en intellectuele aspecten...kortom Het gaat om zowel totale ontwikkeling, als om specifieke kennis en vaardigheden. Dat zie je aan het onderwijsaanbod waarbinnen het kind komt van spelelement naar leerelement. De ontwikkelingsperspectieven vormen de kapstok voor het onderwijsaanbod.
9	Actief leren tot kritische verantwoordelijke mensen	Goed onderwijs heeft veel aandacht voor het verwerven van kennis en inzicht door de kinderen dmv redeneren, denken, van gedachten wisselen, reflectie op het werk. Interactie speelt hierbij een grote rol. Dat zie je aan de leerrijke omgeving, betekenisvolle contexten, de respectvolle manier van omgaan met elkaar. Er wordt met elkaar gesproken over resultaten en over de manier van werken.

De lijst is niet compleet. We zouden verder willen schrijven over kennis en cultuuroverdracht, burgerschap en verantwoordelijkheid, over autonomie, relaties en competenties..... Het werk is niet af. Leren kwalificeren is een voortgaand proces zonder einde. Aan ieder de uitdaging om daar energie uit te blijven putten! Op de website www.freinet.nl kunt u bij De Reeks de ontwikkelingen op dit vlak blijven volgen en er zelf ook bijdragen aan leveren.